

Posudek na diplomovou práci

Barbory Česnohlídkové

Poetika dramatické tvorby Māry Zālīteové

K obhajobě předložená práce je věnována tvorbě, jak básnické tak dramatické, jedné z nejznámějších a nejvýraznějších postav soudobé lotyšské literatury. Ze strany literární vědy a literární kritiky byla analýze tvorby Māry Zālīteové již věnovaná značná pozornost. Autorka diplomové práce tedy měla k dispozici bohatou pomocnou literaturu. O tom, nakolik se s touto literaturou obeznámila, svědčí seznam použité literatury a dílčí odkazy v textu. Avšak bohužel se zdá, že se autorka až příliš často nechávala inspirovat a vést sekundárními zdroji, přičemž nepřiliš korektně, odkazuje na hojně použité prameny.

Údiv vyvolává, s jakou lehkostí a přímočarou jednoduchostí diplomantka „škatulkuje“ „konkrétní filozofické zdroje a jejich vliv na Māru Zālīteovou“ na s. 15-17. Jsou zde uvedeny konkrétně čtyři, přičemž žádný není podložen faktickou analýzou a argumenty. Pod č. 2 např. figuruje F.M. Dostojevskij, ačkoli samotný filozofický potenciál ruského spisovatele je nad míru problematický. Autorka přitom zmiňuje „pacifistický pohled na svět“ a „otázku zoufalství a utrpení“. Je nasnadě otázka, co vede k tvrzení, že pacifizmus Māry Zālīteové ovlivnil právě Dostojevskij, a ne řekneme Tolstoj nebo Buddha. Otázku zoufalství a utrpení autorka pak aplikuje na střetnutí dobra a zla ve hře *Ošklivé kačátko*.

Není úplně jasný význam věty na s. 23: „Nejdůležitějším momentem při tvorbě dramatu je podle autorky moment zachycování archytepálních forem hry, který by měl vyvrcholit jejich dokonalým zrealizováním ve hře“. Co jsou to „archytepální formy hry“?

Ve výčtu (s. 24) shod mezi tvorbou J. Marcinkevičiuse a Māry Zālīteové, „které jsou v podstatě shodné i s Rainisem“, je jako bod a) uvedeno „užití metaforického jazyka“. Není to náhodou kvalita vlastní cele krásné literatury? V bodě d) není jasné, na jakou pověst jsou oba zaměřeni.

Podstatnou část práce tvoří „Vybrané fragmenty klíčových momentů...“. S. 48-97. Vhodnější by bylo tento zdlouhavý úsek (nedostatečně okomentovaný a analyzovaný) do práce zařadit jako přílohu.

Nesrovnalosti, zapříčiněné zřejmě nepozorností, jsou patrné i v začátku diplomové práce. Na s. 8 pravděpodobně místo *dcery* figuruje *vnučka*. Na s. 9 jsou uvedeny dva zážitky autorkou považovány za „nejsilnější traumata z dětství“. Jeden je spojen s vodou, ten druhý s ohněm, konkrétně s okamžikem, „když oba manželé poklidně spali“.

I přes výše zmíněné vady a nesrovnalosti diplomovou práci doporučuji k obhajobě. Váhám mezi známkou *dobře* a *velmi dobře*.

Doc. PhDr. Ilja Lemeškin, PhD.